

İngiliz Kaşifinden Uzayın Yeni Keşfi Endeavour

NASA'nın 1996'daki ilk mekik uçuşunda Uzay Mekikği Endeavour ve 6 kişilik mürettebatı, bir Japon uydusunu Dünya'ya geri getirip, NASA'nın bir bilimsel uydusunu uzaya bıraktı ve 2 gün sonra da geri aldı. Burada, mürettebattan üç kişi, uluslararası bir uzay istasyonunun kuruluşunda kullanılacak teknikleri geliştirmek ve demonstrasyonunu yapmak üzere iki uzay yürüyüşü gerçekleştirdi.

Endeavour, adını İngiliz kaşifi ve gökbilimcisi James Cook'un, 18. yüzyılda komuta ettiği ilk gemiden alıyor. Endeavour'un ilk yolculuğunda Cook, Güney Pasifik'e doğru seyretmiş ve Venüs'ün seyrek olarak gerçekleşen Dünya ve Güneş arasından geçişini gözlemlemiştir. Bu geçiş, ilk astronamlara, Dünya'nın Güneş'e uzaklığını hesaplama konusunda yardımcı olmuştur. Daha sonraları bu mesafe, Evren'in

büyükliğini hesaplarlarken birim olarak kullanılmıştır. İlk Endeavour 368 ton ağırlığında, yaklaşık 30 metre uzunluğunda ve 7 metre eninde bir araçken; günümüzdeki adası 78 ton ağırlığında, 40 metre uzunluğunda ve 26 metre eninde. Uzay mekikği Endeavour'a atıfta bulunurken kod adı olan OV-105 (Yörünge Aracı) kullanılıyor.

Endeavour'ın onuncu, Uzay Mekikği projesinin yetmişdördüncü uçuşunda mürettebat, Komutan Brian Duffy, Pilot Brent W. Jett, Uzman Leroy Chiao, Uzman Daniel T. Barry, Uzman Winston E. Scott ve Uzman Koichi Wakata'dan oluşuyor. Eki bin ilk görevi, Japon uzay araştırma aracı SFU'yu (Space Flyer Unit) yakalamak ve Dünya'ya geri getirmek. SFU, Japon Uzay Geliştirme Ajansı (NASDA) tarafından 18 Mart 1995 tarihinde Tanegashima Uzay Merkezi'nden bir H-2 roketi ile gönderilmişti. Eki bin ikinci görevi ise, mekikten bağımsız olarak uçabilen bir uzay aracı gerçekleştirilecek deneyler. Spartan, yaklaşık 1 x 1.25 x 1.5 metre boyutlarında, ufak, kendi başına uçabilen bir uzay aracı. Mekikten uzaya bırakılıp, deneyler gerçekleştirildikten sonra tekrar mekiğe alınabiliyor. Bu görev sırasında Spartan, Endeavour'dan bağımsız olarak 50 saat kadar uzayda kaldı. Spartan-206 projesi, Eylül 1994'de başlamış ve Haziran 1996'da sona erecek olan 5 görev uçuşundan oluşuyor. Spartan'ın son uçuşunda 4 deney yapıldı. Endeavour'da bunların dışında 7 deney gerçekleştirilecek. Spartan, görevi bittikten sonra Endeavour'un robot kolu tarafından tekrar mekiğe alındı.

Mekikteki mürettebatın üçüncü görevi ise, 1997 yılında kurulmaya başlanacak uluslararası uzay istasyonunun yapımı için gerekli donanımı ve araçları test edecekleri iki uzay yürüyüşü.

Çeviri: Murat Maga

Bundan Sonraki Uzay Mekikği Uçuşları

Mekik	Fırlatma Tarihi	Mürettebat	Eğim (Derece)	Süre	Görev
Columbia	Şubat 22, 1996	7	28.45 d.	14 gün	Tether Satellite, USMP-3, OARE
Atlantis	Mart 21, 1996	Belirsiz	51.60 d.	9 (+1) Gün	Mir Birleşmesi/3, SpaceHab
Endeavour	Mayıs 16, 1996	6	39 d.	9 (+1) gün	SpaceHab-4, SPARTAN, TEAMS
Columbia	Haziran 27, 1996	7	39 d.	16 gün	MSL, OARE
Atlantis	Ağustos 1, 1996	6	51.60 d.	9 (+1) gün	Mir Birleşmesi/4, SpaceHab 5
Columbia	Kasım 7, 1996	5	28.45 d.	16 gün	ORFEUS-SPAS, WSP-3
Atlantis	Aralık 5, 1996	6	51.60 d.	9 (+1) gün	Mir Birleşmesi/5, SpaceHab-DM
Discovery	Şubat 13, 1997	7	28.45 d.	10 gün	Hubble Servis Görevi 2
Columbia	Nisan 3, 1997	7	28.45 d.	16 gün	MSL-1
Atlantis	Mayıs 1, 1997	6	51.60 d.	9 (+1) gün	Mir Birleşmesi/6, SpaceHab
Discovery	Temmuz 17, 1997	5	57 d.	11 gün	CRISTA-SPAS-2, JEM Uçuş Demo
Atlantis	Eylül 11, 1997	6	51.60 d.	9 (+1) gün	Mir Birleşmesi/7, Enerji Modülü
Columbia	Ekim 9, 1997	Belirsiz	28.45 d.	16 gün	USMP-4, SPARTAN-201-4
Endeavour	Aralık 4, 1997	5	51 d.	7 (+1) gün	İlk Uzay İstasyonu Oluşturma Uçuşu
Columbia	Şubat 26, 1998	Belirsiz	28.45 d.	16 gün	NeuroLab
Discovery	Nisan 2, 1998	Belirsiz	28.45 d.	10 gün	WSF-4, AMS
Endeavour	Haziran 18, 1998	Belirsiz	51 d.	9 (+1) gün	Uzay İstasyonu Oluşturma Uçuşu
Columbia	Temmuz 30, 1998	Belirsiz	Belirsiz	5 gün	AXAF-1

Kaynak:
http://shuttle.nasa.gov
http://www.hq.nasa.gov